Gemeente Heerde

cittaslow

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
30 mei 2022
Commissie
16 mei 2022

Afdeling en opsteller
SMV/Dhr. T. Buimer
Portefeuille
Dhr. S Nienhuis
Programma
Sociaal maatschappelijke verbinding
Opnemen in Bestuursagenda
Nee

Agendapunt
7.

Onderwerp
Concept-Programmabegroting 2023 GGD NOG

De raad besluit om:

1. Kennis te nemen van de concept-Programmabegroting 2023 van de GGD NOG
2. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om hierover een zienswijze naar de GGD Noord- en Oost- Gelderland te sturen.
3. Door middel van een brief de GGD NOG te bedanken en te complimenteren voor hun inzet en handelswijze tijdens de coronapandemie.

Inleiding
De gemeente is volgens de Wet publieke gezondheid (WPG) verplicht om een Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden. Samen met 21 andere gemeenten bekostigen wij op basis van een inwonerbijdrage daartoe de GGD Noord- en Oost Gelderland (NOG).
GGD NOG stuurt het Dagelijks Bestuur (DB) jaarlijks vóór 15 april[1] de voorlopige jaarstukken en conceptbegroting aan de gemeenten. We hebben deze tijdig ontvangen. Het DB geeft de gemeenteraad de mogelijkheid vóór 7 juni 2022 een zienswijze in te dienen over de concept programma-begroting 2022.

Beoogd effect
Met de begroting 2023 bepalen de deelnemende gemeenten de inhoudelijke beleidsprioriteiten en de financiële kaders voor de GGD in 2023. Door de inzet van de GGD wordt de gezondheid op lokaal niveau in stand gehouden of verbeterd.
De gemeente heeft de wettelijke taak om de gezondheid van hun inwoners te beschermen, te bewaken en te bevorderen. Daartoe is er een samenhangend en toegankelijk netwerk van voorzieningen voor alle inwoners, professionals en andere betrokkenen. Hierdoor kan de Heerdense jeugd gezond en veilig opgroeien. Zo kunnen zij zich zo optimaal mogelijk ontwikkelen en kunnen volwassenen gezond en, zoveel mogelijk, zelfredzaam deelnemen aan de samenleving.

Bevoegdheid / Juridisch kader
Op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) stuurt het bestuur de kaderbrief samen met de voorlopig vastgestelde jaarrekening vóór 15 april aan de raden van de deelnemende gemeenten.

[1] Overeenkomstig het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Samenwerkingsregeling

Op grond van artikel 35 Wgr stuurt het bestuur van de gemeenschappelijke regeling de conceptprogrammabegroting acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden naar de raden. De raden hebben de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze (art. 35 Wgr).

Eerdere besluitvorming en kaders
1 januari 2011: Toetreding tot de GGD NOG (voorheen GGD Gelre-IJssel)

Argumenten
1.1 De GGD is een financieel gezonde organisatie
De accountant heeft een positieve beoordeling gegeven over de jaarrekening 2021. De jaarrekening 2021 van GGD NOG is gezond en sluit met een positief saldo van € 77.000,-. Het DB stelt voor dit saldo te bestemmen als dekking voor de incidentele kosten uit 'GGD NOG Robuust' en daarvoor toe te voegen aan de bestemmingsreserve.

1.2 De begroting 2023 van GGD NOG is in lijn met de gemeentebegroting
De manier van begroten is in lijn met Heerdense wijze van begroten. Het uitgangspunt over indexeren op basis van werkelijke ontwikkeling van kosten past bij onze indexeringsmethodiek. De wijze van indexeren is in 2019 vastgesteld in het algemeen bestuur. De GGD gebruikt bij het opstellen van de begroting de CPB-index zoals bekend in het najaar. De nu voorgelegde index van 2,63% past binnen die afspraken en is goed onderbouwd (op basis van loonkostenstijgingen en stijging van materiele kosten).

1.3 Inhoudelijk is rekening gehouden met de bestuursagenda en met zienswijzes van gemeenten
De begroting is in lijn met het meerjarenbeleid van de GGD (bestuursagenda 2018-2022). De GGD houdt rekening met de daarin genoemde uitgangspunten: positieve gezondheid, beschermen gezondheid, regionale samenwerking 22 gemeenten. Ook sluiten de in de begroting genoemde beleidsindicatoren (zie hoofdstuk 7, p.19) aan op de prioriteiten in de bestuursagenda (gezondere jeugd, gezondere leefomgeving, gezond ouder worden, en gezondere leefstijl). Tot slot houdt de GGD rekening met de zienswijzes van gemeenten op de Uitgangspuntennota 2023 (zie bijlage B, v.a. p.47). Als nieuw beleid noemt de GGD "de aanpak van aandachtspunten van 'GGD Nog Robuust' "en het opnemen van het maatwerk jeugdgezondheid in de inwonerbijdrage.

1.4 De begroting van GGD NOG draagt bij aan gezondheidsbevordering en preventie in het sociaal domein.
Veel GGD-taken hebben een preventief karakter (bijv. jeugdgezondheidszorg en vaccinaties). Gezonde inwoners doen minder snel een beroep op ondersteuning en zorg via de gemeente. Hierdoor heeft gezondheid en gezondheidsbevordering een positieve invloed op de totale kosten in het sociaal domein.

Kanttekeningen
1. Inwonerbijdrage stijgt licht door indexering
De inwonerbijdrage van Heerde aan de GGD loopt op van € 308.620,- (2022) naar € 329.913,- (2023). Dat is een toename van € 21.293,- . Deze wordt veroorzaakt door de begrotingswijzigingen die in 2022 hebben plaatsgevonden en door indexatie (2,63%). De index is bedoeld om de GGD niet 'uit te hollen' en opgebouwd uit compensatie van stijgingen van loonkosten en middelen.

2. Inwonerbijdrage 2023 gaat verder stijgen door onvermijdelijke/onuitstelbare ontwikkelingen
a. NOG robuust

Tegelijk met de programmabegroting zal het AB GGD op 7 juli 2022 besluiten nemen over twee begrotingswijzigingen voor 2023. Het eerste besluit gaat over 'NOG Robuust'. Voor 2023 gaat het in de gemeente Heerde om een bedrag van € 8.610,00 (verhoging van € 329.913,- naar €338.523,-). Hiervoor hebben de GGD en gemeenten de afgelopen 2 jaar een zorgvuldig traject gelopen, waarbij de raad regelmatig geïnformeerd is.

b. Jeugdgezondheid adolescenten
Het algemeen bestuur besloot op 18 november 2021 in de Uitgangspuntennota 2023 het voorstel aan te kondigen om vanaf 2023 Jeugdgezondheid Adolescenten op te nemen in de inwonerbijdrage. Het dagelijks bestuur heeft dit besluit verwerkt in de 2e begrotingswijziging 2023. Dit heeft invloed op de inwonerbijdrage 2023 en leidt tot verschuivingen tussen de programma's. Het opnemen van het verhoging is op de begroting van Heerde kostenneutraal. We maken deze kosten dan niet meer als subsidieregeling. Deze kosten komen dan in de begroting van de gemeente Heerde te vervallen.

c. Winstwaarschuwing stijging CPB-index
Het AB neemt een besluit over een verdere stijging van de CPB-index. De GGD geeft nu een 'winstwaarschuwing' af dat de CPB-index nog hoger uit gaat vallen (6,13%). Dit is een voortschrijdend inzicht (landelijke inflatie n.a.v. oorlog in Oekraïne). Voor Heerde zal het in 2023 gaan om een bedrag van naar schatting € 13.000,- (nader te bepalen). Gemeentes worden voor de stijging van de CPB-index normaliter gecompenseerd in het gemeentefonds omdat ook de overheidsuitgaven zullen stijgen (principe 'trap op – trap af'). Hierover krijgen we meer duidelijkheid bij de mei- of septembercirculaire.

3. Wijziging functiebouwhuis GGD NOG
De GGD wil het functiebouwhuis actualiseren vanaf 2023. Dat is afgelopen 10 jaar niet meer gebeurd en is relevant om (zorg)personeel te behouden. Daarover kan de GGD op zijn vroegst in het najaar van 2022 wat zeggen. Deze ontwikkeling betrekt het AB daarom niet bij de besluitvorming over de begroting 2023. Waarschijnlijk gaat het om extra kosten oplopend tot een bedrag van € 450.000,- in 2026 (regio 22 gemeenten). Voor Heerde zou het dan mogelijk gaan om een bedrag van € 13.000,- in 2026 (nader te bepalen). Gemeenteraden kunnen daar dan een zienswijze over afgeven.

4. Gevolgen COVID-19 (Corona) virus
Het Coronavirus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2021 van de GGD. Ook in 2023 loopt de gemeente geen risico voor de Corona-inspanningen van de GGD. Het Rijk heeft eind 2020 aangegeven alle aan Corona-gerelateerde kosten voor de GGD te zullen vergoeden. Binnen de GGD is een strikte scheiding tussen het reguliere werk en het werk voor Corona. De GGD bewaakt zijn liquiditeitspositie goed en neemt zo nodig maatregelen om zijn taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Geld
In de begroting 2023 van de gemeente Heerde is voor de inwonersbijdrage GGD NOG €325.000 begroot. Gezien de conceptbegroting GGD NOG 2023 zal begroting aangepast moeten worden met een verhoging van € 4913,00. Indien het AB van de GGD op 7 juli 2023 besluit de eerste en tweede begrotingswijziging 2023 door te voeren zal dit voor 2023 een verhoging met zich meebrengen van respectievelijk € 8610,00 (eerste begrotingswijziging inzake NOG robuust) en € 10.772,00 (tweede begrotingswijziging inzake toevoegen jeugd adolescenten). Door het toevoegen van de tweede begrotingswijziging komt de bekostiging voor de subsidieregeling extra contactmomenten adolescenten (€16.500) te vervallen.

Communicatie
De GGD heeft gezien de planning gevraagd om een reactie van de afzonderlijke gemeenten voor 7 juni 2022. Wanneer de raad besloten heeft over voorliggend voorstel wordt de GGD hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht.

Inclusiviteit
Wat verstaat de GGD onder 'gezondheid'? De GGD kiest voor de benadering van 'positieve gezondheid', net als in de vorige bestuursperiode[2]. In deze benadering staat de mens centraal, niet de ziekte. Het accent ligt op mensen zelf, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt. Hierbij is ook de sociale en fysieke omgeving waarin mensen leven van belang. 'Positieve gezondheid' sluit aan op de principes die gemeenten in het sociaal domein hanteren. Ook past het in het streven naar een inclusieve samenleving, waaraan iedereen mee kan doen. (Bron: Bestuursagenda GGD NOG 2019-2023)

Cittaslow
Een Cittaslow is een gemeenschap van burgers die voor elkaar zorgt. Een Cittaslow garandeert de vitaliteit van de gemeenschappen, en de voorzieningen van de gemeenschappen worden gehandhaafd. Een Cittaslow garandeert dat haar inwoners steun krijgen wanneer dit nodig is en stimuleert de sociale cohesie tussen de inwoners. (Bron: Manifest Cittaslow)

Inkoop en SROI
Niet van toepassing

Advies commissie(s)
De commissie adviseert behandeling als A-onderwerp.

Heerde, 19 april 2022

Het college van Heerde
drs. J.W. Wiggers , burgemeester
B. van Zuthem , gemeentesecretaris

Bijlagen:
1. Raadsbesluit conceptprogrammabegroting 2023 GGD NOG
2. Brief zienswijze concept-Programmabegroting 2023 gemeente Heerde
3. Brief toezending aan raden Concept-Programmabegroting 2023 GGD NOG en voorstellen voor begrotingswijzigingen
4. Concept - Programmabegroting 2023 GGD Noord- en Oost-Gelderland
5. Verhoging inwonerbijdrage GGD NOG Robuust 1e begrotingswijziging 2023 - adviesnotitie AB 7 apr 2022
6. 1e begrotingswijziging 2023 - verhoging inwonerbijdrage GGD NOG Robuust
7. Opnemen JG Adolescenten in de inwonerbijdrage Adviesnotitie AB 07 apr 2022
8. 2e begrotingswijziging 2023
9. Overzicht subsidie en inwonerbijdrage 2023 JG Adolescenten

[2] Machteld Huber introduceerde het concept positieve gezondheid in 2012. Zie https://iph.nl/.